

Notă informativă

la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea
Planului de acțiuni (2017-2020) privind (re)integrarea cetățenilor Republicii
Moldova reîntorși de peste hotare

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Planului de acțiuni (2017-2020) privind reintegrarea cetățenilor Republicii Moldova reîntorși de peste hotare, a fost elaborat în vederea implementării:

1. Strategiei naționale „Diaspora-2025 și a Planului de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea acesteia pct. 2.1, aprobat prin HG nr. 200 din 26.02.2016;
2. Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobată prin HG nr. 655 din 08.09.2011;
3. Programului de activitate a Guvernului RM 2016-2018.

Prin indicația Primului-ministru nr. 32-08-2416 din 3.04.2017 Biroului relații cu diaspora (BRD), i-a fost atribuită sarcina de elaborare a Planului de acțiuni (2017-2020) privind (re)integrarea cetățenilor Republicii Moldova reîntorși de peste hotare.

Astfel, au fost organizate mai multe ședințe de lucru consultative cu instituțiile direct implicate în realizarea Planului, precum și membrii Grupului de lucru, care la 06.06.2017 au validat propunerea de proiect, pentru a fi transmisă spre avizare în conformitate cu Legea nr. 317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, Art. 38 pct. 1.

Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

Proiectul propus optează pentru o abordare a unei politici sensibile și deschise față de necesitățile grupului-țintă, prin îmbunătățirea serviciilor sociale, implementarea unor acțiuni ce ar contribui la dezvoltarea unui mediu favorabil de afaceri, inițierea procesului de recunoaștere a calificărilor non-formale și informale dobândite în străinătate.

Scopul propus este de a dezvolta programele și serviciile destinate cetățenilor RM reîntorși de peste hotare, în vederea oferirii suportului necesar la (re)integrarea prin acțiuni de informare, protecție socială, precum și integrare economică în Republica Moldova.

Planul de acțiuni urmărește 3 obiective generice:

1. consolidarea cadrului de informare a (re)integrării cetățenilor RM reîntorși de peste hotare;
2. (re)integrarea socială a cetățenilor RM reîntorși de peste hotare;
3. (re)integrarea economică a cetățenilor RM reîntorși de peste hotare.

Expunerea problemelor abordate în proiect prin prisma cadrului normativ în vigoare, argumentarea necesității de reglementare, evidențierea elementelor noi

La moment, nu există date statistice veridice privind numărul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare și nici nu putem vorbi nici de o cifră fixă privind numărul celor care au revenit. Legislația RM, precum și normele internaționale la care am aderat nu permit chestionarea cetățenilor la revenire. Astfel, putem opera doar cu estimările Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă care prezintă datele cetățenilor RM reîntorși

de peste hotare și înregistrați cu statut de șomer (în anul 2016 - 2877 cetățeni), date incomplete care nu pot fi utilizate la elaborarea unei politici în domeniu.

Migranții reîntorși dispun de potențialul de a aduce o contribuție semnificativă la dezvoltarea Republicii Moldova, mai ales în condițiile unei susțineri din partea statului.

Ultimul studiu în domeniu elaborat de ILO „Reîntoarcerea lucrătorilor migranți în dezvoltarea socio-economică a Republicii Moldova” arată că odată cu revenirea acasă, în cele mai multe cazuri, migranții se confruntă cu probleme de (re)integrare, cauzate de lipsa unei informații privind oportunitățile oferite în Republica Moldova în special ce țin de angajarea în câmpul muncii, încadrarea copiilor în procesul de studii, aplicarea la programe investiționale etc.

În acest sens, au fost elaborate și implementate 2 Planuri de acțiuni de susținere a reintegrării migranților reîntorși de peste hotare. Se lucrează asupra inițierii procedurilor de certificare a calificărilor non-formale și informale dobândite în străinătate document care va permite recunoașterea și validarea competențelor achiziționate de cetățenii Republicii Moldova reîntorși de peste hotare.

Planul de acțiuni (2017-2020) privind (re)integrarea cetățenilor reîntorși de peste hotare, este elaborat ținând cont de sugestiile parvenite de la Ministerul Economiei, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației, CNSM, CNPM, partenerii de dezvoltare, societatea civilă și alte instituții consultate în procesul de elaborare, prevederile acestuia fiind corelate cu legislația națională și tratatele internaționale la care RM este parte, prevederile Organizației Națiunilor Unite, Consiliului European și Uniunii Europene.

În sensul Planului de acțiuni, se definesc beneficiarii direcți (grupul țintă) care sunt „cetățenii ai Republicii Moldova reîntorși de peste hotare” - persoane fizice, cetățeni ai RM, care s-au aflat pe teritoriul altui stat o perioadă continuă de minim 90 de zile, și au revenit acum maxim 24 de luni.

La baza acestei definiții au fost analizate mai multe documente de politici la nivel național și internațional, astfel, noțiunea fiind corelată cu prevederile Acordului de Asociere RM-UE, Directiva 2014/36/EU a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014, definițiile prezentate de ONU/Eurostat, etc.

Totodată, este expusă și abordarea „Diasporă Migrație și Dezvoltare” (DMD) care presupune un mecanism de comunicare și coordonare a tuturor actorilor implicați în realizarea obiectivelor strategice ale politicii de stat în domeniul relațiilor cu diaspora.

Realizarea activităților incluse în Plan va contribui la diminuarea impactului negativ al migrației, prin sporirea nivelului de informare a cetățenilor RM reveniți privind oportunitățile de (re)integrare economică și socială, precum și o implicare mai activă a autorităților AAPC și AAPL în monitorizarea procesului migrațional și acordarea suportului adecvat cetățenilor Republicii Moldova reîntorși de peste hotare, ajustat la necesitățile acestora.

Fundamentarea economico-financiară

Realizarea acțiunilor este asigurată de mai multe surse:

- bugetul de stat-acțiuni ale unor instituții de stat care sunt acoperite din bugetul instituțiilor;

- Suportul partenerilor de dezvoltare (Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Organizația Internațională pentru Migrație).

Pentru toate acțiunile a fost identificată sursa de finanțare.

Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul de HG a fost discutat în cadrul mai multor ședințe consultative cu funcționarii responsabili de realizarea acțiunilor propuse, a fost înaintat spre consultare și completare diasporei.

La moment, este plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat, rubrica Transparența decizională/Proiecte supuse consultărilor publice.

Secretar general al Guvernului

Lilia PALII